



International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813
IJKR 2019; 5(1): 27-29
© 2019 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 09-11-2018
Accepted: 12-12-2018

ಲೋಕೀತ್ ಪಿ
ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಧ್ಯಾಪಕರು,
ಅಕ್ಷರ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್
ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟಡೀಸ್,
ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರೇರಣೆ, ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆ

ಲೋಕೀತ್ ಪಿ

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಫಲವಾದ ದಾಖಲೆಯೇ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಹಳಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ, ಹೊಸಗನ್ನಡವೆಂದು, ಸರಳವಾಗಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಂಡು ಗಮನಿಸುವಾಗ ಅದು ಬದಲಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ತನ್ನೊಳಗಿನ ಶಕ್ತಿಯ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಂದಲೂ ಅಗತ್ಯ ಇದ್ದಾಗಲೆಲ್ಲಾ, ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು, ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯದ, ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಕಾಲ ಮುಗಿದಾಗ, ಅನುಭಾವದ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಾಲ. ಅನಂತರದಲ್ಲ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕವಿ ಕಾವ್ಯದ ಕಾಲ ಎಂಬೆಲ್ಲಾ ವಿಂಗಡಣೆಗಳ ಅನಂತರ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ವಸ್ತು, ವಿಷಯ, ಭಾಷೆ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ನೆಲೆಗಳಲ ಗಂಭೀರವಾದ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು, ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಕಾಲಘಟ್ಟ ಶೋಧನೆಯ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದ ಪ್ರಯೋಗದ ಕಾಲ. ಕವಿ ಮುದ್ದಣ್ಣನಿಂದಲೇ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲವನ್ನು ಹೇಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅವನ ನಿಲುವುಗಳೊಂದಿಗೇ ಕಾವ್ಯ ಬದಲಾಗಬೇಕಾದ, ಬದಲಾಗಬಹುದಾದ ದಿಕ್ಕುನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀವಂತ ಭಾಷೆಯ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಹೀಗೆ ದಿಢೀರನೆ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲ. ಅದರ ಪ್ರೇರಕ ಪೂರಕ ಅಂಶಗಳು ನೂರಾರಿವೆ. ಇಂತಹ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯು ಪ್ರಾರಂಭಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದು ತನ್ನ ಹೊಸತನಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮೀರಿಯ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನವೋದಯವೆನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ದಶಕಗಳಷ್ಟು ದೀರ್ಘವಾದ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಅದು ಕಾಲದ, ದೇಶದ, ಪರಿಸರದ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ತುರ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ, ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ದಿಢೀರನೆ ಉಂಟಾಗುವ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಜೀವಂತಿಕೆಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯವಾದರೂ ಹಲವು ಹತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆ, ಪ್ರಭಾವ, ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗುವಂತಹದು. ಅದು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ನಡುವೆ ತನ್ನ ಉಳಿವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಅನುಸಂಧಾನವನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಹದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೀರ್ಘವಾದ ಚರಿತ್ರೆಯು, ಸಾಧಕತೆಯು, ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಅನ್ವೇಷಣೆಯು, ಜೀವಂತಿಕೆಯು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯವೆನ್ನುವಂತೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕಾವ್ಯ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ ಆ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆದೇ ಇದೆ. ಕವಿಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯವೆಂದು, ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಿದವನನ್ನು ಕವಿಯೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದು ಮಾತು ಅರ್ಥವಾಗಬಹುದು, ಅಷ್ಟೇ. ಅದು ಇಡಿಯಾಗಿ ಕಾವ್ಯ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗೆಗಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಲ್ಲ. ಕಾವ್ಯದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಮೀಮಾಂಸೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮಹತ್ವದ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕಲೆಯೆಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿರುವುದೋ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಎಷ್ಟೇ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದರೂ, ಅದು ಒಂದು ಹಂತಕ್ಕೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ನಾವು ಕರೆಯುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಕಳೆದ ಸುಮಾರು ಎಂಬತ್ತು ವರ್ಷಗಳದು. ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಚ.ಎಂ.ಶ್ರೀ. ಅವರ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೀತೆಗಳು' ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಗೆ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹೆದ್ದಾಲಿ ತೆರೆಯಿತು ಎನ್ನಬಹುದು. 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೀತೆಗಳು' ಹನ್ನೆರಡು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನಗಳ ಅನುವಾದದ ಸಂಗ್ರಹ.

Correspondence
ಲೋಕೀತ್ ಪಿ
ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಧ್ಯಾಪಕರು,
ಅಕ್ಷರ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್
ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟಡೀಸ್,
ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಈ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅರುಣೋದಯವು ಮುದ್ದಣನ 'ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ', ಎಂ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರ ಕಾದಂಬರಿ 'ಮಾಡಿದ್ದುಜೋ ಮಹಾರಾಯ', ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಲಾದ 'ಇದ್ದಷ್ಟೆ ಹೆಗ್ಗಡೆ' ಪ್ರಹಸನ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳ' ಮನೋಧರ್ಮ, ಅದರ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತ್ವ, ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ಇವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಉದಯವನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದಾದ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಪರಸ್ಪರ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಹೊಸತೆಂಬಂತೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡವು. ಅದುವರೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ/ಕಾವ್ಯ ಎನ್ನುವ ಅರಿವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಇದ್ದ ರೂಪಗಳು ಸರಿ ಮಿತಿಯವೇ ಆಗಿದ್ದವು. ತಮ್ಮ ಬದುಕು, ತಮ್ಮ ಪರಿಸರ, ತಮ್ಮನೋಟ, ಭಾವ ಸಂವೇದನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಾವ್ಯಗಳಾಗಬಹುದಾದವು ಎನ್ನುವುದು ಮೊದಲಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯ ಲೋಕದಂತೆ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಕಾಣತೊಡಗಿದವು. ಪ್ರಾಚೀನತೆ ಹೇಗೋ, ಚರಿತ್ರೆ ಹೇಗೋ, ಹಾಗೆಯೇ ವರ್ತಮಾನ, ಸಮಕಾಲೀನತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕವಿಯನ್ನು ಕಾವ್ಯಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬಲ್ಲವು ಎನ್ನುವುದೇ ಮಹತ್ವದ ವಸ್ತುಕ್ರಾಂತಿಯ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿತ್ತು.

ಮಹಾಕಾವ್ಯವೆನ್ನುವುದು ಹೊಸದಾದ ವಿಚಾರವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತೆಯ ಹೊಸತನಕ್ಕೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ದೊರೆತುದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಹೊಸ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಕಾರ ಭಾವಗೀತೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಸುಕ್ಷ್ಮತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು, ಕನಸು ಕನವರಿಕೆಗಳನ್ನು, ಆನೆ ನಿಲಿಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕಾವ್ಯಮಾಡುವ ಅದ್ಭುತ ಮಾಧ್ಯಮವೆಂಬಂತೆ ಭಾವಗೀತೆಗಳು ಕಾಡಿದವು. ಈ ಬಗೆಯ ಕಾವ್ಯದ ಪರಿಚಯವೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಅನುಭವವಾಗಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಇದು ತೀರಾ ಅಪರಿಚಿತವಾದ ಹೊಸತನವೆಂದೇ ಅಭ್ಯಾಸಲೂ ಬೇಕಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಚನ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮುಂದಿನ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಬಗೆಯ ಅಂಶಗಳೂ ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳ ಮಾದರಿಗಳು ನಮ್ಮವರ ಎದುರಾಗಿದ್ದವು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಕಲ್ಪಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಅಂಶವಾಗಿಯೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಭಾವಗೀತೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಬಹುಪಾಲು ನವೋದಯ ಕಾವ್ಯವನ್ನೇ ಭಾವಗೀತೆಗಳ ಕಾಲ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾದಷ್ಟು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಈ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಬಂದದ್ದು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಪರಿಣಾಮಗಳಾದವು. ಮೊದಲನೆಯದು ಹೊಸದೊಂದು ಜೀವನ ಮನೋಧರ್ಮದ ದರ್ಶನವಾದದ್ದು. ಎರಡನೆಯದು ಹೊಸದೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜಗತ್ತೆ ಲಭ್ಯವಾದದ್ದು. ಸುಮಾರು ಐದು ಶತಮಾನಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಲಭ್ಯವಾಯಿತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಚರಿತ್ರೆ ಇವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಮನೋಧರ್ಮದ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ರಾಜನು ಭಗವಂತನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಜನತೆಯೂ ರಾಜನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತ ಹೋಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ ರೀತಿ, ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಮನೋಧರ್ಮ ಇವುಗಳ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾವ ಗೀತೆಯ ಅಂಶ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಭಾವ ಗೀತೆಯ ಸಂಪತ್ತು ರೋಮಾಂಚನೆಗೊಳಿಸುವಂತಹದು. ಮನುಷ್ಯನ

ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು, ಕನಸುಗಳು, ನೋವು ನಿರಾಸೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಉತ್ಪನ್ನವಾದವು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಂಡ ಆ ಕಾವ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸ ಕನ್ನಡಿಗನ ಪಾಲಗೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭವವಾಯಿತು. ಭಾವಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಪ್ರಕಾರಗಳು ಸುನೀತ, ಪ್ರಗಾಢ, ಶೋಕಗೀತ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಟಕ ಪರಂಪರೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಗಂಭೀರ ನಾಟಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗನಿಗೆ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ತೀರ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಲೀಲಿನ ಗಂಭೀರ ನಾಟಕಗಳು, ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನ ಗಂಭೀರ ನಾಟಕಗಳು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ದೊರೆತದ್ದು ಸುಯೋಗ ಎನ್ನಬೇಕು.

ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೈಜ ಅಭಿಮಾನವಿದ್ದ ಉದಾರ ದೃಷ್ಟಿಯ ಮಹಾರಾಜರು ದೊರೆತದ್ದು ಕನ್ನಡದ ಸುದೈವ. ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜರು, ಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರು, ನಾವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಪಂಡಿತರಿಗೆ, ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಾಗಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಾಚೆಯ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ, ಸಾಹಿತಿಗಳೂ, ಕಲಾವಿದರೂ ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನೂ ನೆರವನ್ನೂ ಪಡೆದದ್ದುಂಟು. ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರೇ ಸ್ವತಃ ಗ್ರಂಥ ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ರಾಜಾವಳಿಕಥೆ ಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ ದೇವಚಂದ್ರ, ನರಪತಿ ಚರಿತ ವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಅಳಯ ಅಂಗರಾಜ ಇವರ ಕಂಪನಿಯೊಂದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಬಂದು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯ ಹರಿಯಿತು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ೧೮೭೦ ರಿಂದ ೧೯೨೦ ವರೆಗಿನ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಕಾಲವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಕಾವ್ಯ ನಾಟಕಗಳೇ ಅಲ್ಲದೇ ಇತರ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದವು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೇವಲ ಉಪದೇಶ ಅಥವಾ ಭಾಷಣ, ಘೋಷಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಅನುಭವದ ದಾಖಲೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯವೆನ್ನುವ ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನೆಗಳೂ ಆರಂಭವಾದವು. ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಂಗ್ ಡಿ ನಾರಾಯಣರಾವ್ ರವರು ಆಂಗ್ಲಕವಿತಾಸಾರ ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನವೊಂದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿತೆಗಳ ಭಾಷಾಂತರದ ಸಂಗ್ರಹ. ಅದರ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣರಾವ್‌ರವರು ಹೊಸಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ, ಸರಳತೆಯ ತುರ್ತನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದರು.

ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ರೋಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡ ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ನವೋದಯವೆನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಚಳವಳಿಯನ್ನೇ ರಮ್ಯವಾದವೆಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕೃತತೆಯ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ದಾಖಲಾತಿಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇ.ಎಂ.ಶ್ರೀ. ಯವರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು. ಸಂಕಲನವನ್ನೇ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಮೊದಲ ಘಟ್ಟವಾದ ನವೋದಯದ ಮೊದಲ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಕಲನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಇ.ಎಂ.ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರನ್ನು ನವೋದಯದ ಮಾರ್ಗಕಾರರೆಂತಲೂ ನವೋದಯ ಶಿಲ್ಪಿಯೆಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾರ್ಗದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆರೆಯತೆನ್ನಬಹುದು. ಶಬ್ದ ಜೋಡಣೆ, ವಸ್ತುವಿನ ಆಯ್ಕೆ, ನಿರೂಪಣೆ, ಛಂದಸ್ಸು, ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕಾವ್ಯ ಶಿಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇ.ಎಂ.ಶ್ರೀ.ಯವರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು ಮೂಲಕ ನೆರವೇರಿತು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು ಪ್ರಯೋಗದ ಹೆದ್ದಾರಿಯನ್ನೇ ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿತು. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೋರಾಟ ನಮ್ಮ ನಾಡು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿತು. ಇದು ಸಹಜವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

ಸಮರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆಯೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು. ಪ್ರಾರಂಭದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಗಳ ಸ್ವತ್ತೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ, ವೃತ್ತಾಂತ ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಕನ್ನಡ ಕೇಸರಿ ಮೊದಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದವು. ಅಲ್ಲದೆ ಜನಜಾಗೃತಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡಲು ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಾಯಕರು ಜನರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬಾಲ ಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರಂತಹ ಜನನಾಯಕರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಮುದವೀಡು ಕೃಷ್ಣರಾಯರು, ಗಂಗಾಧರರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಮೊದಲಾದವರು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೋರಾಟ, ದೇಶಪ್ರೇಮ ಗೀತೆಗಳ ರಚನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿತು. ವಿಚಾರ ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲ ಅದು ಗದ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಯಿತು. ಶ್ರೀನಾಮಾನ್ಯನ ಕನಸು-ಹಂಬಲ-ದ್ವೇಷ, ಬೆರಗು ಬೇಸರ ಎಲ್ಲ ಕಾವ್ಯದ ವಸ್ತುವಾದದ್ದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡಾಗ ನವೋದಯ ಪೂರ್ವದ ಕವಿಗಳೂ, ನವೋದಯದ ಕವಿಗಳೂ ಭಾವಗೀತೆಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಒಲಿದರು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಆದ ಅನುವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಭಾವಗೀತೆಗಳೇ. ಎಸ್.ಜೆ.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರ ಅನುವಾದ 'ಬಾರೊ ಬಸಂತದ ಕಂದ' ಭಾವ ಗೀತೆಯೇ. ಗೋವಿಂದ ರಾಜಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರೂ ಹೆಚ್ಚುಗಡಿ ನಾರಾಯಣರಾಯರೂ ಗ್ರೇ ಕವಿಯ 'ಎಲಜಿ ಲಿಸನ್ ಇನ್ ಎ ಕನ್ಟ್ರಿ ಚೇರ್ಚಯಾರ್ಡ್'ನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ಕವಿಗಳು, ಸಾಲ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ಮೊದಲಾದವರ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಭಿಮಾನ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಅವರು ಆದಿ ಪ್ರಾಸವನ್ನು ಅಲಿಪಿಯಂತೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಿಧಿಯನ್ನೂ ಬಳಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಯವಲಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಕವನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು. ಈ ಕವಿಗಳೆಲ್ಲ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದರು. ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಭೂತದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರು. ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಿದ್ದು ಇವರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾವಗೀತೆಗೆ ಅದರ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಗೇಯತೆ ಲಭ್ಯವಾದದ್ದು ಈ ಕವಿಗಳಿಂದ. ಲಯದ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಈ ಕವಿಗಳು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು. ಪಂಜೆಯವರ 'ನಾಗರ ಹಾವು', ಹುತ್ತಲಿಯ ಹಾಡು' ಇಂತಹ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಲಯ ಮನಸೆಳೆಯುವಂತಹುದು. ಕಥನ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಭಾವಗೀತೆಯತ್ತ ಕವಿ ತಿರುಗಿದಾಗ ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭವವನ್ನು ಇತರರೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರತಿಮೆ ಮತ್ತು ಸಂಕೇತಗಳ ಬಳಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಶ್ರೀನಿವಾಸರ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಂದ್ರೆ, ಕುವೆಂಪು, ಪು.ತಿ.ನ. ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನಬೇಕು. ಸಂಕೇತ ಎಂದರೆ ಅಮೂರ್ತವಾದುದು ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ರೂಪ ತಾಳುವುದು. ಕೆಲವು ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಪರಿಚಿತವಾದ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ 'ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ' ಕವನದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿ ಕಾಲದ ಸಂಕೇತ. ಅಮೂರ್ತವಾದುದನ್ನು ಓದುಗನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಅವನ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಂಕೇತ ಬಹು ಸಮರ್ಥಸಾಧನ. ಈ ಕಾಲದ ಉತ್ತಮ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮೆಗಳೇ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡು ಕವಿಯ ಅನುಭವದ ಸಂವಹನವಾಗುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹಲವು ಕವಿಗಳ ದೌರ್ಬಲ ಎಂದರೆ ಅವರ ಸುಂದರವಾದ ಕವನ ನೆರಳು ದಲ್ಲಿ ಗರುಡ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎತ್ತ ಹಾರಿದರೆ ಅತ್ತ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೆರೆ, ಮನೆ, ಗುಡ್ಡ, ರಸ್ತೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಹಾರುವ ನೆರಳಿನ ಪ್ರತಿಮೆ ಇದೆ. ಈ ಅವಧಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದು ಬಂಡಾಯ ಕಲಿತ ಪಂಥ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದು. ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಘಟನೆ

ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಯನ್ನು ಅದರ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಅದರ ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳು "ಜನವಿರೋಧಿ ನಿಲುವುಗಳು ವಿವಿಧ ಮುಖವಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿ ಒಂದಾಗಿ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭ ಪ್ರಗತಿಪರ ಧೋರಣೆಯು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಒಂದು ಸವಾಲು. ಈ ಸವಾಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಎಲ್ಲ ವಾಮಪಂಥೀಯರ ಸಂಘಟನೆ... ಸಾಹಿತಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಎಲ್ಲ ಜನಪರ ನಿಲುವುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ, ಜನಪರವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೋರಾಟ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ನೆಲೆ. ಇಂಥ ಒಲವಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ದಾಖಲೆ"೫. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೊದಲ ಆವೃತ್ತಿ ೧೯೭೫ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೇ ನಮಗೆ ಒಂದು ಅಹಿತವಾದ ನೆನಪನ್ನು ತರಬೇಕು ತುರ್ತುಪರಿಷ್ಕರಿಯದು. ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಇಡುಗಡೆಯಾದದ್ದು ತುರ್ತು ಪರಿಷ್ಕರಿಯ ಐದನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ. ತುರ್ತುಪರಿಷ್ಕರಿಯೇ ಈ ನಾಡಿನ ಚೇತನವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿದ. ತತ್ತರಗೊಳಿಸಿದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ ಅನುಭವ. ಅಲ್ಲಂದ ನಾಡು ಹಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ತಾನು ಎತ್ತ ಸಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಷ್ಕರಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

೧. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ: ಕಾವ್ಯ - ಸಂಚಿಕೆ ೧ - ಪುಟ ೦೧
೨. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ಪ್ರೊ. ಎಲ್. ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ - ಪುಟ ೦೭
೩. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ಪ್ರೊ. ಎಲ್. ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ - ಪುಟ ೦೯
೪. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ: ಕಾವ್ಯ - ಸಂಚಿಕೆ ೧ - ಪುಟ ೨೯
೫. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ಪ್ರೊ. ಎಲ್. ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ - ಪುಟ ೨೨೭
೬. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕವಿತೆಯ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಭಾವ - ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಅನಂತನಾರಾಯಣ
7. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಗಮ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ - ಡಾ. ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಭರಣ್ಯ.